

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_648
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Literatura 19. století
Autor, spoluautor:	Mgr. Iveta Bašná
Název DUMu:	Umělecké směry konce 19. století
Pořadové číslo DUMu:	08
Stručná anotace:	Umělecké směry konce 19. století – charakteristika a hlavní představitelé těchto směrů
Ročník:	2.
Obor vzdělání:	65-42-M/02 Cestovní ruch, 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace slouží ve výuce jako součást výkladu a lze ji také použít jako materiál k samostudiu.
Výsledky vzdělávání:	Žák aktivně zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období, zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace.
Vytvořeno dne:	22. 05. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Umělecké směry konce 19. století

- objevují se v době doznívajícího realismu a naturalismu
- dochází k jejich rychlému střídání
- kromě literatury se s nimi setkáváme zejména ve výtvarném umění

Impresionismus

- pojmenování pochází z francouzštiny ,
bylo odvozeno od názvu obrazu malíře C. Moneta
Dojem, východ slunce (dojem = fr. impression)

- jde o zachycení dojmů, pocitů, nálad
- základem je barevná skvrna, zachycuje se
jedinečný okamžik, dojem, pocit
- umělecká díla působí na všechny smysly

Představitelé:

Malířství: **C. Monet, E. Manet, A. Renoir**

Literatura: **prokletí básníci, autoři české moderny**

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Impresionismus>

Symbolismus

- umělec komunikuje prostřednictvím symbolů
- symbolem se rozumí předmět, postava nebo scéna, která má kromě původního ještě význam přenesený
- tato umělecká díla bývají často složitá na pochopení, mohou být různě interpretována
- symbolismus tvoří v jistém smyslu protiklad k realismu, využívá princip konotace, pracuje se s metaforami a podobenstvími

Představitelé: **prokletí básníci, autoři české moderny**

Gustave Moreau: Zjevení

[http://de.wikipedia.org/wiki/Symbolismus_\(Bildende_Kunst\)](http://de.wikipedia.org/wiki/Symbolismus_(Bildende_Kunst))

Secese

- poslední univerzální sloh (kromě umění se uplatňuje i v jiných oblastech – šperky, nábytek, móda, architektura)
- základem je ornament, rostlinné a zvířecí motivy
- centrem secese byla především Vídeň

Představitelé: **A. Mucha, G. Klimt**

Dekadence

- název znamená v překladu „úpadek“
- jedná se o životní postoj umělců znechucených společností
- v literatuře se vyznačuje pocitem únavy ze života, morbiditou, pesimismem, mystikou

Představitelé: **prokletí básníci, O. Wilde**

Otázky:

1. Který umělecký směr byl vystřídán moderními směry konce 19. století?
2. Který ze směrů působí na všechny smysly?
3. Jaké motivy nalezneme v dekadentní literatuře?
4. Základem kterého směru je ornament?
5. Co rozumíme pod pojmem symbol?
6. Zařadte ke směrům:

prokletí básníci

Alfons Mucha

Oscar Wilde

Claude Monet

Řešení:

1. realismus
2. impresionismus
3. pesimismus, morbidita, zmar, znechucení společností...
4. secese
5. předmět, postava nebo scéna s přeneseným významem
6. Zařadte ke směrům:

prokletí básníci symbolismus, dekadence, impresionismus

Alfons Mucha secese

Oscar Wilde dekadence

Claude Monet impresionismus

ZDROJE:

PROKOP, Vladimír. *Literatura 19. a počátku 20. století: od romantiků po buřiče*. Sokolov: O.K. - Soft, 2005.

Zdroje obrázků jsou citovány přímo v textu.